

Бович О.М.

Україна

ВВЕДЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КРАЄЗНАВСТВА ДО НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

Необхідність здобуття навичок спілкування іноземною мовою в Україні стимулюється потребою у використанні сучасних інформаційних джерел, інтенсивним розвитком туризму, зацікавленістю економічних партнерів з інших країн у можливості інвестування у відповідні галузі промисловості окремих регіонів. Сучасний формат спілкування потребує певної лінгво-країнознавчої компетенції учасників комунікації, їх готовності до обміну інформацією про географічні особливості та культурні традиції свого краю.

Вдосконалення краєзнавчої компетенції стає вимогою для людей різних вікових категорій, зокрема студентів та школярів. Тому, окрім традиційного знайомства з історією, літературою та географією рідного краю на заняттях з відповідних предметів, виникає потреба у введенні елементів краєзнавства до шкільних навчальних програм з іноземних мов. Перед вчителями іноземних мов постає складне завдання урізноманітнити уроки, підготувати яскравий і змістовний наочний матеріал, розробити комплекс інтенсивних вправ, що охоплюють читання, письмо, аудіювання, діалогічне мовлення та переклад із введенням елементів краєзнавства.

Отже, метою роботи є представлення методичних рекомендацій щодо введення елементів краєзнавства (на лексичному матеріалі Гуцульщини) до програми з іноземної мови початкової та середньої школи.

1. Укладення комплексу вправ на засвоєння елементів краєзнавства слід розпочати з підбору лексики та відповідного ілюстративного матеріалу. При зборі інформації з історії та культури краю можна використовувати вже існуючі методичні розробки з інших шкільних предметів, перекладати тексти самотужки та адаптувати відповідно до віку своїх учнів. До підготовки наочності рекомендується залучати учнів, оскільки така робота сприяє розширенню їх кругозору, розвиває почуття відповідальності, виробляє навички творчого пошуку, заохочує до співпраці.

2. Введення нової лексики ефективно здійснюється з опорою на ілюстративний матеріал [1, с.109]: фотокартки місцевих народних сувенірів, предметів побуту, страв та ін. Більшість таких слів не потребує ні фонетичного опрацювання, ні перекладу, оскільки їх звукові образи близькі

до автентичних українських. Проте, слід розкривати значення слова методом дефініції – описувати його значення вже знайомими учням словами, наприклад:

zasmazka – stewed meat with onion, garlic, pepper, salt;

holubtsi – cabbage rolls stuffed with meat.

При закріпленні нової лексики слід спонукати учнів запам'ятовувати дефініції. Вчитель заздалегідь може виділити ті лексичні одиниці, які учні легко зможуть описати самостійно. Таке усне завдання можна представити як елемент рольової гри, діалогу іноземця з перекладачем, клієнта з продавцем. Щоб спонукати учня скласти дефініцію слова письмово, можна обіграти ситуацію, коли група вчених укладає тлумачний словник і кожен складає дефініцію до певного слова, а потім слова та їх тлумачення розташовуються в алфавітному порядку. Для опрацювання лексики «Страви» ефективно розіграти традиційну ситуацію «У кафе», («У колибі»), учасниками якої можуть бути кілька учнів, і скласти репліки щодо вибору страв з опорою на лексичний матеріал меню.

Записуючи слова-реалії та географічні назви рідного краю іноземною мовою, слід коротко пояснювати основні принципи транскрибування як одного із способів перекладу, використовувати таблицю буквосполучень, що передають відповідні звуки української мови, підкреслювати такі сполучення у «нових словах». Набутий учнями досвід транскрибування добре закріплюється у таких ігрових індивідуальних практичних завданнях, як, наприклад, написати англійською мовою назву певного села, річки з метою встановити дорожні вказівники на гірських туристичних маршрутах.

Матеріал легко засвоюється, якщо нову лексику представлено в текстах чи діалогах, подібних за структурою до базових текстів та діалогів підручника [1, с.211].

При переході від одного завдання до іншого бажано, щоб вчитель протягом уроку повторював ключові слова та вирази у своїх коментарях до завдань.

3. Тести для перевірки опрацьованого краєзнавчого матеріалу слід складати за структурою типових завдань, що пропонуються на незалежному тестуванні, наприклад, завдання на вибір правильного варіанту:

Encircle the right answer and check your knowledge:

What do you know about the Hutsuls?

1. What do they eat?

a) vegetable soup; b) banush (kulesha and brynya); c) pizza.

2. Where do they live?

a) in the USA; b) in the Carpathians; c) in Germany.

3. Hutsuls wear ... on their feet.

a) postoly; b) keptar; c) zapaska.

4. Arkan is a traditional Hutsul dance performed by

a) women; b) girls; c) men.

Отже, сформулюємо висновки: при введенні елементів краєзнавства до навчальних програм з іноземних мов спеціально розроблений комплекс лексичних та граматичних завдань повинен базуватися на матеріалі передбачених програмою тем, та гармонійно його доповнювати.

Список літератури:

1. Гез Н. И., Ляховицкий М. В. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Высшая школа, 1982. – 373с.
2. Климишина А. В. Holidays with fun. – Х.: Основа, 2007. – 107 с.